

STICHTING VRIENDEN
VAN HET HERSENINSTITUUT

Jaarverslag 2023

STICHTING VRIENDEN VAN HET HERSENINSTITUUT

Inhoudsopgave

1. Stichting en bestuur	3
1.1 Bestuur	3
2. Doelstelling	4
2.2 Bestedingsbeleid	4
3. Verslag van activiteiten in 2023	5
3.1 Vrienden van het Herseninstituut	5
3.2 Missie en visie van de Stichting	5
3.3 Bestuur, medewerkers en vrijwilligers	6
3.4 Fondsenwerving	6
3.5 Interne organisatie en merkbekendheid	6
3.6 Communicatie	6
3.7 Een geslaagd event in het Herseninstituut	7
3.8 Campagne 5000ste brein voor de Hersenbank	8
3.9 Campagne Laat blinden weer zien	9
3.10 Hersenvrienden projecten	10
3.11 Dankwoord	12
4. Jaarrekening	13
4.1 Balans	13
4.2 Staat van baten en lasten	14
4.3 Overige gegevens	15

1. Stichting en bestuur

Stichting Vrienden van het Herseninstituut is opgericht om het onderzoek van het Nederlands Herseninstituut te stimuleren en de Nederlandse Hersenbank te ondersteunen. De Stichting is op 27 oktober 1986 opgericht als de Stichting tot Ondersteuning van de Hersenbank. Bij akte van wijziging van 3 oktober 2013 is de naam gewijzigd in de Stichting Vrienden van het Herseninstituut.

Stichting Vrienden van het Herseninstituut is feitelijk en statutair gevestigd op Meibergdreef 47, 1105 BA te Amsterdam en heeft de ANBI status waardoor het mogelijk is om fiscaal voordelig te schenken.

2023 stond in het teken van groei en professionalisering voor de Stichting Vrienden van het Herseninstituut. Dankzij de trouwe steun van onze donateurs en partners hebben we belangrijke stappen gezet om ons onderzoek en onze projecten te versterken. Dit verslag biedt een overzicht van onze activiteiten, prestaties en vooruitzichten voor de toekomst.

1.1 Bestuur

Het bestuur van de Stichting bestaat uit de volgende personen:

- Prof dr. J.C. Stoof, voorzitter, in mei 2023 opgevolgd door dhr. M. Petit
- Prof dr. P.R. Roelfsema, penningmeester
- Prof dr. P.J. Lucassen, secretaris
- Mvr. R. de Kruijf, bestuurslid Marketing en Communicatie
- Prof. dr. E. Meijer, bestuurslid
- Prof. dr. E. Hol, bestuurslid
- Prof. dr. D.F. Swaab, adviseur

De leden van het bestuur ontvangen conform de statuten geen vergoeding voor hun werkzaamheden, maar hebben wel recht op vergoeding van in de uitoefening van hun functie gemaakte kosten. Daar maken zij in de praktijk overigens geen gebruik van.

2. Doelstelling en beleid

2.1 Doelstelling

Doelstelling van de Stichting Vrienden van het Herseninstituut is het onderzoek van het Nederlands Herseninstituut en de Nederlandse Hersenbank te stimuleren, en alles wat kan worden geacht daartoe te behoren, in de ruimste zin. De Stichting doet dit door:

- het financieel ondersteunen van het Nederlands Herseninstituut en de Nederlandse Hersenbank
- het financieel ondersteunen van onderzoeken, projecten en andere activiteiten op het gebied van hersenonderzoek in relatie tot het Nederlands Herseninstituut en de Nederlandse Hersenbank
- het stimuleren van donaties aan de Stichting om haar doel te bereiken
- de Stichting heeft geen winstoogmerk

2.2 Bestedingsgeld

Besteding van vermogen gebeurt conform de statutaire doelstellingen van de Stichting. In de gevallen waarin de donateur zijn of haar gift heeft geoormerkt, bijvoorbeeld voor een bepaald onderzoeksonderwerp, een project, een onderzoeksgroep of een onderzoeker, dan vindt besteding overeenkomstig plaats.

Daarnaast is het mogelijk dat onderzoekers bij voldoende vermogen aanvragen indienen voor besteding van vermogen dat niet geoormerkt is. De aanvragen worden door onafhankelijke experts beoordeeld om de kwaliteit te waarborgen. Deze onafhankelijke experts worden gevonden in een database van alle biomedische wetenschappelijke publicaties (PubMed) op basis

van hun wetenschappelijke expertise. Er wordt ook getoetst op onafhankelijkheid. Er mogen geen gezamenlijke publicaties zijn met de aanvragers in de laatste vijf jaar. Dit proces wordt een 'peer-reviewed' aanvraagproces genoemd.

3. Verslag van activiteiten in 2023

3.1 Vrienden van het Herseninstituut

De Stichting heeft een aantal hele trouwe vrienden. Een 'vriend' is een donateur van de Stichting Vrienden van het Herseninstituut die structureel, jaarlijks of maandelijks, een gift overmaakt om hersenonderzoek of de Hersenbank te steunen.

3.2 Missie en visie van de Stichting

Het Nederlands Herseninstituut is een excellent wetenschappelijk instituut waar grensverleggend onderzoek wordt verricht. Het Nederlands Herseninstituut is een onderzoeksinstituut van de KNAW [Koninklijke Nederlandse Academie der Wetenschappen]. De KNAW beheert 10 nationale onderzoeksinstituten waaronder het Herseninstituut. Alle KNAW-instituten nemen een prominente plaats in de internationale wetenschap in. Om zich KNAW-instituut te mogen (blijven) noemen, dient het onderzoek internationaal toonaangevend te zijn.

Om de toonaangevende positie te behouden hebben onderzoekers op het Herseninstituut alle rust en ruimte nodig om te werken aan hun onderzoek: geen onderwijs, geen klinische taken. De Stichting werft extra middelen zodat onderzoekers in een beschermde omgeving alle denkkracht in kunnen zetten voor onderzoek.

**“ALS WE HET BREIN BETER
BEGRIJPEN, DAN BEGRIJPEN
WE ZIEKTES OOK BETER.”**

DICK SWAAB

We moeten deze beschermde omgeving koesteren en beschermen zodat deze onderzoekers in de Eredivisie van de wetenschap kunnen blijven meespelen. Omdat het vrij en ongebonden onderzoek is, kun je doorbraken forceren die dan weer de basis kunnen vormen van ander, veelal ziektegericht onderzoek.

De Stichting Vrienden van het Herseninstituut staat dus voor het direct financieren van excellent hersenonderzoek op het Nederlands Herseninstituut en het in stand houden van de Nederlandse Hersenbank. Wij werken zo aan doorbraken om uiteindelijk hersenaandoeningen te bestrijden. De Stichting heeft als doelstelling om in 2025 per jaar 1 miljoen euro op te halen om zo een belangrijke impuls te geven aan hersenonderzoek op het Herseninstituut en de Hersenbank.

3.3 Bestuur, medewerkers en vrijwilligers

De Stichting is een kleine maar krachtige organisatie. Stichting Vrienden van het Herseninstituut heeft één betaalde medewerker, mevr. dr. Deborah Alfarez, directeur van de stichting. Zij wordt ondersteund door vrijwilligers en freelancers. De vrijwilligers voeren vele taken uit, soms als los project en soms wekelijks. Ze schrijven teksten, beheren social mediakanalen, werken aan vormgeving, SEO en SEA en schrijven nieuwsbrieven. Zonder deze vrijwilligers kunnen we als stichting niet bekender worden en wij zijn hun dan ook zeer dankbaar.

3.4 Fondsenwerving

Ons werk is mogelijk mede dankzij financiële bijdragen van onze trouwe donateurs, waar wij heel blij mee zijn en die essentieel is om hersenonderzoek te kunnen blijven uitvoeren. Onze donateurs worden Hersenvrienden genoemd. Naast eenmalige en structurele donaties van Hersenvrienden, heeft de stichting in 2023 een legaat ontvangen. Giften van erflaters zijn zeer belangrijk voor ons werk.

Daarnaast een grote gift van Stichting Woelse Waard ten bate van Parkinson obducties door de Hersenbank.

We zijn erg dankbaar voor onze connectie met Stichting Aan Boord, die op de valreep van 2023 fantastische projecten hebben mogelijk gemaakt. Zij hebben een stress-meetopstelling voor het slaap-laboratorium gefinancierd, het onderzoek van dr. Lin Zhang en prof. Dick Swaab op het gebied van depressie en suicide mogelijk gemaakt en onderzoek van dr. Evgenia Salta naar het effect van bewegen op de ziekte van Alzheimer.

Daarnaast willen we SAS Institute bedanken voor hun donatie en voor het organiseren van een lezing door Prof. Maarten Koole over AI en het brein.

3.5 Interne organisatie en merkbekendheid

In 2023 hebben we een pro bono merkbekendheidsonderzoek laten uitvoeren door PwC. Uit het onderzoek bleek dat zowel het Nederlands Herseninstituut als de Stichting Vrienden van het Herseninstituut een lage merkbekendheid hebben. Dit is een belangrijk aandachtspunt voor ons en we hebben direct actie ondernomen om hieraan te werken. We willen PwC hartelijk danken voor hun waardevolle bijdrage. Om als stichting efficiënter te werken, hebben we een CRM-systeem geïmplementeerd. Dit stelt ons in staat om beter onze donateurs te bedienen en onze relaties te beheren. Deze professionaliseringsslag is een belangrijke stap in de verdere ontwikkeling van onze organisatie.

3.6 Communicatie

Om onze website en artikelen aantrekkelijker te maken vertellen we meer onze "Hersenvrienden", onze donateurs, en waarom zij ons steunen. Bijvoorbeeld, mevrouw Van Uppelschoten heeft haar verhaal gedeeld over haar betrokkenheid bij onze stichting. Ook vertelt mevrouw Corrie Kievith haar persoonlijke motivatie om hersenonderzoek te steunen.

"Als apothekersassistent ken ik zoveel kwalen waarvoor goede medicijnen beschikbaar zijn, maar voor Alzheimer hebben we voorlopig alleen een middel dat het ziekteproces ongeveer drie maanden kan vertragen. Daar moet echt verandering in komen! Ik vind het dan ook

schrijnend dat de staat nauwelijks steun biedt aan de belangrijke onderzoeken die het Nederlands Herseninstituut uitvoert. Daarom doe ik graag wat ikzelf kan doen: naast doneren laat ik me ook informeren en bezoek ik de lezingen en andere bijeenkomsten die het Nederlands Herseninstituut organiseert. Die kennis verspreid ik dan weer, in de hoop dat meer mensen gaan doneren. Én in de hoop dat mensen beseffen hoe belangrijk het is om gezond te leven: niet roken en drinken, en blijven bewegen!” Corrie Kievith, Westzaan.

Daarnaast hebben we ons verdiept in SEO om onze zichtbaarheid op internet te vergroten. We nodigen onze lezers uit om een keer naar onze website hersenvrienden.nl te gaan en ons te laten weten wat u graag wilt lezen.

Met dank aan vrijwilliger Laurens van Stokkum hebben we een nieuwe social media strategie geschreven. Deze strategie zal ons helpen om effectiever te communiceren en een breder publiek te bereiken.

3.7 Een geslaagd event in het Herseninstituut

Op 14 november 2023 organiseerden we een evenement voor klanten van de ING om meer te vertellen over het werk van het Herseninstituut.

Op deze dag was er de mogelijkheid om een unieke kijk te krijgen in verschillende onderwerpen over hersenaandoeningen waarover op het instituut onderzoek wordt gedaan. Zo gaf prof. dr. Van Someren een lezing over zijn onderzoek naar insomnie, werd er een bezoek gebracht aan onderzoeker Evgenia Salta die vertelde over haar onderzoek naar de ziekte van Alzheimer. Hiernaast presenteerden onderzoekers Chris

Klink en Maureen van der Grinten hoe het onderzoek wordt gedaan naar blindheid middels een hersenchip en was er een indrukwekkend bezoek bij de Nederlandse Hersenbank waar prof. dr. Dick Swaab zijn verhaal deelde over het belang van hersenweefsel voor hersenonderzoek. In het Spinoza Centrum was er de gelegenheid om de MRI-scanners van dichtbij te bekijken die dagelijks worden gebruikt om onderzoek te doen naar de werking van de hersenen. Aan het einde van het event was er gelegenheid om met de onderzoekers door te praten over hersenonderzoek en het belang hiervan.

“Wij hebben een uiterst interessante middag beleefd. Een leuk, goed doordacht en voorbereid programma! Een gift onzerzijds voor het buitengewoon nuttige werk van dit instituut vinden we daarom zeer op zijn plaats. Mooi dat ING ons op deze wijze met hun werk in contact heeft gebracht! Wij houden ons aanbevolen voor soortgelijke evenementen.”

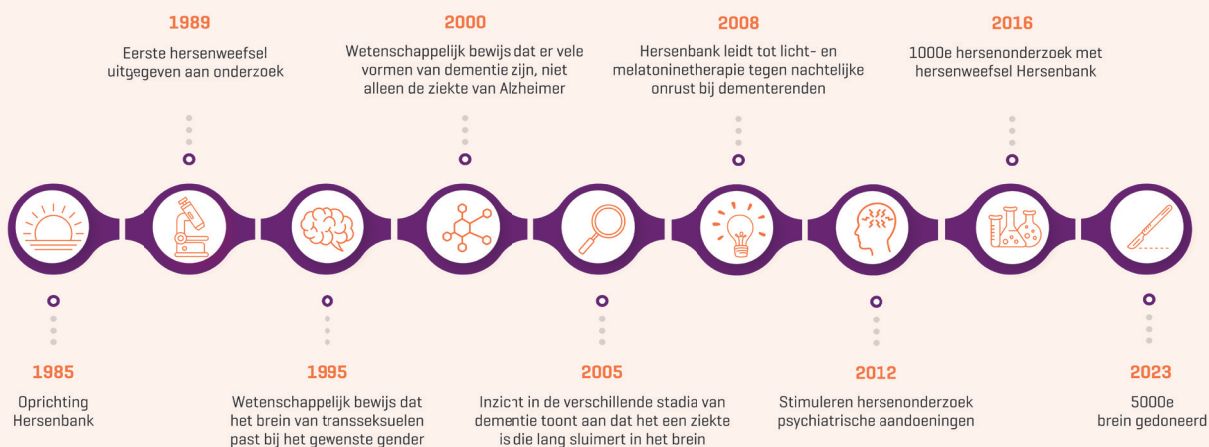
Op 23 november hield prof. Dick Swaab een lezing over hoe we de ziekte van Alzheimer kunnen uitstellen in het Rijksmuseum in Amsterdam op uitnodiging van de ING.

3.8 Campagne 5000e brein voor de Hersenbank

In september 2023 was een campagne gelanceerd in samenwerking met het Nederlands Herseninstituut, de Nederlandse Hersenbank en de Stichting. De overkoepelende boodschap van deze campagne was de mijlpaal van het 5000e brein dat was gedoneerd aan de Hersenbank. Tijdens de campagne was het doel om enkele thema's toe te lichten die in verband stonden met deze mijlpaal. Onder andere dat 1 op de 4 Nederlanders lijdt aan een hersenaandoening en dat het cruciaal is om breinen te kunnen gebruiken voor enorme bijdrages aan hersenonderzoek en het begrip van hersenaandoeningen. Ook de rol die prof. dr. Dick Swaab hierin heeft gespeeld sinds de oprichting van de Hersenbank droeg tijdens de campagne ook bij in de nieuwswaarde en naamsbekendheid van het

instituut en de stichting. Daarnaast gaf de campagne meteen aanleiding om het belang aan te geven om hersendonor te worden vanwege alle onderzoeken die worden gedaan. Via sociale media is er gelijktijdig een campagne uitgezet met interactieve posts die bijvoorbeeld gingen over het verschil tussen orgaandonatie en hersendonoratie. Via verschillende persberichten werd de campagne onder andere opgepakt door NPO Radio 1. De campagne werd gelanceerd rond Wereld Alzheimerdag. Eén van de belangrijkste ontdekkingen was in onderzoek naar Alzheimer, waarover prof. dr. Dick Swaab meer vertelde tijdens de uitzending. "Het Nederlandse brein is de basis voor heel veel onderzoek naar hersenziektes op dit moment", zegt oprichter van de Hersenbank Dick Swaab in De Nieuws BV (NPO Radio 1).

MIJLPALEN HERSENBANK

3.9 Campagne 'Laat blinden weer zien'

In oktober en november 2023 was er een campagne van 'Laat blinden weer zien'. Tijdens deze campagne is er onder andere aandacht besteed aan de persoonlijke verhalen van drie ambassadeurs die leven met blindheid. Ciham, Jeroen en Alice deden hun verhaal voor de website en Alice heeft hiernaast nog bijgedragen aan een uitgebreid interview in de vorm van enkele video's. Al deze verhalen zijn ook verspreid via sociale media en de nieuwsbrief om zo meer aandacht te genereren voor dit onderwerp.

Ook ambassadeur Hein heeft een rol gespeeld in deze campagne in samenwerking met onder andere Patrick Orriëns, co-auteur van het boek

Radar Love. De opbrengst voor de verkoop van dit boek is naar Laat blinden weer zien gegaan en hierin is op sociale media ook aandacht besteed.

"Mijn connectie met Hersenvrienden is dat ik vorig jaar het verhaal van ambassadeur Hein zag op televisie. Hij raakte blind na een klimongeluk. Dit maakte zo'n indruk op mij, dat er is besloten om een deel van de opbrengst van het boek Radar Love aan hersenonderzoek te doneren."

Patrick Orriëns

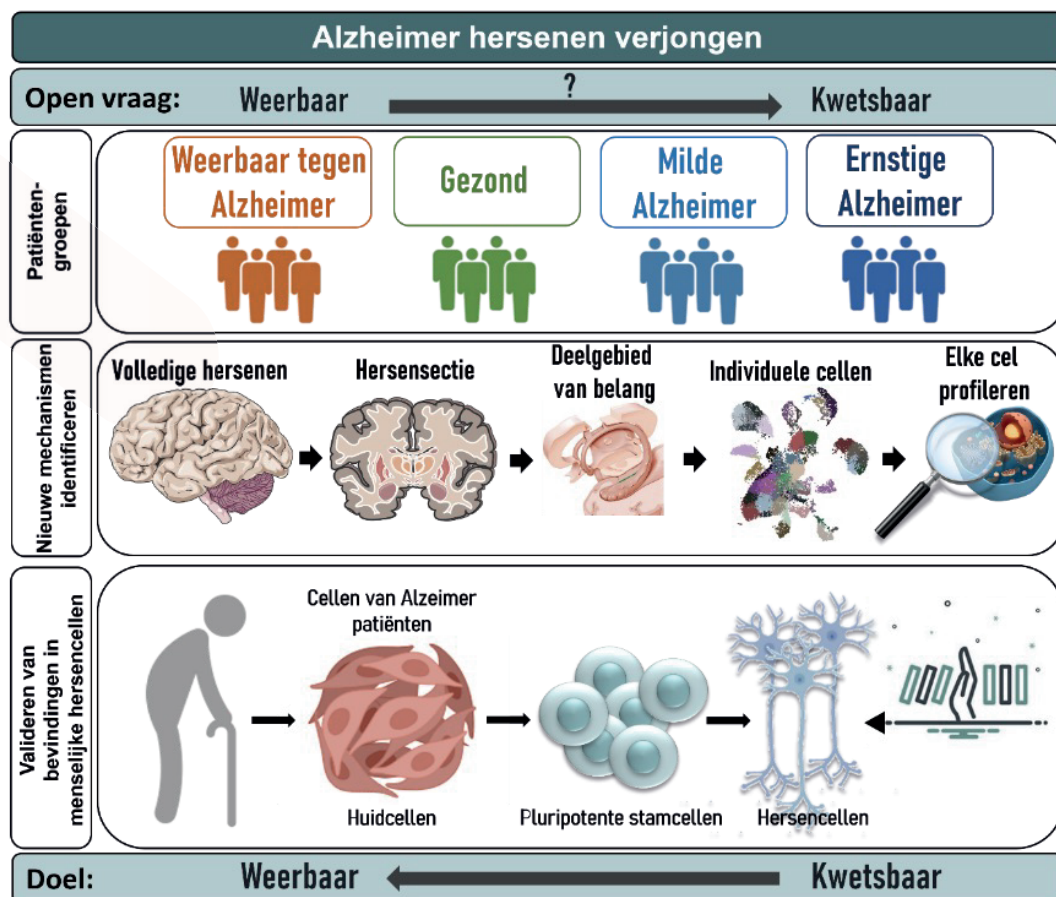

3.10 Hersenvrienden projecten

Hersenvrienden projecten zijn projecten die onze donateurs mogelijk maken. Het leven van een onderzoeker bestaat uit het continue geld aanvragen in de vorm van onderzoeks subsidies. Dat is niet alleen zo op het Nederlands Herseninstituut maar op elke wetenschappelijke instelling. De stichting zorgt ervoor dat onderzoeksprojecten kunnen opstarten, of kunnen doorgaan, ook al is de reguliere financiering gestopt. Ook worden er soms materialen besteld om een project te kunnen uitvoeren. Een van de projecten die mogelijk is gemaakt is het verjongen van de hersenen met Alzheimer.

PROJECT GEFINANCIERD DOOR STICHTING BURGLAND: KUNNEN WE ONZE HERSENEN VERJONGEN?

Het onderzoek van het team van Dr. Evgenia Salta richt zich op de vraag: Wat gebeurt er als onze hersenen crashen, zoals het geval is bij de ziekte van Alzheimer? Alzheimer, een ongeneeslijke ziekte, zal tegen 2050 naar schatting 20 miljoen mensen in Europa treffen. De ziekte veroorzaakt geheugenverlies door het afsterven van hersencellen.

Volwassen hersenen genereren dagelijks nieuwe cellen, wat de veerkracht tegen alzheimer verhoogt. Bij Alzheimerpatiënten neemt deze celvernieuwing echter af, wat hun kwetsbaarheid vergroot. De onderzoeksgroep Salta heeft aangetoond dat het stimuleren van deze vernieuwing in muismodellen geheugenverlies kan herstellen, wat een mogelijke nieuwe therapie suggereert. De mechanismen achter deze celvernieuwing worden binnen de onderzoeksgroep onderzocht met behulp van postmortaal hersenmateriaal van de Nederlandse Hersenbank en geavanceerde technologieën [single-cell omics]. Dit helpt de onderzoekers

een moleculaire en cellulaire kaart te maken, gekoppeld aan genetische risicofactoren met als doel om nieuwe geneesmiddelen tegen de ziekte van Alzheimer te ontwikkelen.

“Mijn visie voor mijn lab voor de komende jaren is een kritische bijdrage te leveren aan de kennis over de complexiteit van de ziekte van Alzheimer en de wetenschappelijke gemeenschap en de gezondheidszorg te voorzien van nieuwe therapeutische doelen die kunnen worden ingezet om degenererende hersenen te ‘verjongen.’

Dr. Evgenia Salta, groepsleider Neurogenese en Neurodegeneratie

Prof. Dr. Dick Swaab vertelt over de Nederlandse Hersenbank

3.11 Dankwoord

Het bestuur van Stichting Vrienden van het Herseninstituut en alle medewerkers van het Nederlands Herseninstituut en Nederlandse Hersenbank danken alle donateurs voor hun steun. Het is steeds moeilijker voor onderzoekers om beurzen aan te vragen. De competitie is zeer hoog en voor nieuwsgierigheid gedreven onderzoek zijn de beurzen zeer schaars. De financiële steun van de Stichting Vrienden van het Herseninstituut zorgt ervoor dat de onderzoekers hun werk kunnen blijven doen. Onze Hersenvrienden zijn de drijvende kracht achter ons werk en maken het mogelijk om belangrijke doorbraken en ontdekkingen op het gebied van hersenonderzoek te realiseren.

Dankzij de donaties van de Hersenvrienden kunnen we baanbrekend onderzoek financieren, talentvolle wetenschappers ondersteunen en innovatieve projecten mogelijk maken. Jullie donaties hebben directe impact op het begrijpen, behandelen en voorkomen van neurologische aandoeningen, en dragen bij aan het verbeteren van de levens van miljoenen mensen wereldwijd.

4. Jaarrekening

4.1 Balans

Activa		31 december 2023		31 december 2022	
		€	€	€	€
Vorderingen en overlopende activa	2.4.1	226.657		7.116	
Effecten	2.4.2	1.070.006		1.101.951	
Liquide middelen	2.4.3	560.255		291.455	
			1.856.918		1.400.522
			<u>1.856.918</u>		<u>1.400.522</u>
Passiva		31 december 2023		31 december 2022	
		€	€	€	€
Reserves	2.4.4				
Algemene reserve		-50.652		-237.825	
Bestemmingsreserves		759.479		529.730	
			708.827		291.905
Langlopende schulden	2.4.5	321.675		370.500	
Kortlopende schulden	2.4.6	826.416		738.117	
			<u>1.856.918</u>		<u>1.400.522</u>

4.2 Staat van baten en lasten

		2023		2022	
		€	€	€	€
Baten					
Baten van particulieren	2.5.1	42.656		45.207	
Baten van bedrijven		1.850		25.925	
Baten van andere organisaties zonder winststreven		<u>1.257.583</u>		<u>332.776</u>	
Som van de baten			1.302.089		403.908
Lasten					
Besteed aan doelstelling	2.5.2	822.288		1.116.471	
Wervingskosten	2.5.3	106.275		159.954	
Beheer en administratie	2.5.4	<u>29.147</u>		<u>10.134</u>	
Som van de lasten			957.710		1.286.559
Saldo financiële baten en lasten					
Financiële baten en lasten	2.5.5		<u>72.543</u>		<u>-141.501</u>
Saldo van baten en lasten			<u>416.922</u>		<u>-1.024.152</u>
<u>Resultaatbestemming</u>					
Toevoeging / onttrekking aan:					
Algemene reserve			187.173		-690.729
Bestemmingsreserves			229.749		-333.423
<u>Kengetallen</u>					
Bestedingen doelstelling als % van totale baten			59,8%		425,5%
Bestedingen doelstelling als % van totale lasten			85,9%		86,8%
Wervingskosten als % van geworven baten			7,7%		61,0%

4.3 Overige gegevens

Vaststelling jaarrekening

Het bestuur van Stichting Vrienden van het Herseninstituut heeft de jaarrekening 2023 vastgesteld in de vergadering van 10 juni 2023.

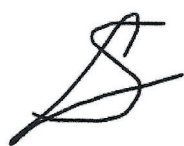
Ondertekening door bestuurders Stichting Vrienden van het Herseninstituut:

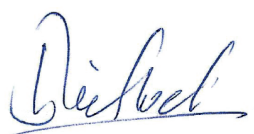
M. Petit
Voorzitter

Prof. dr. E. M. Meijer
Bestuurslid

P. Schilder
Penningmeester

H. Rietbroek
Bestuurslid

Mevr. R. de Kruijf
Bestuurslid

